

1. **Ad maiorem Dei gloriam** – Dla większej chwały bożej (*dewiza sw. Ignacego Loyoli, założyciela zakonu jezuitów*)
2. **Alea iacta est** – Kości zostały rzucone (*oznacza podjęcie nieodwołalnej decyzji, słowa wypowiedziane jakoby przez Juliusza Cezara po przekroczeniu rzeki Rubikon i podjęciu decyzji o rozpoczęciu wojny domowej*)
3. **Ama et fac, quod vis** – Kochaj i rób, co chcesz
4. **Amicus verus rara avis** – Prawdziwy przyjaciel to rzadki ptak
5. **Ars longa, vita brevis** – Życie jest krótkie, sztuka długa (*przekład sentencji Hipokratesa*)
6. **Aut amat, aut odit mulier, non est tertium** – Kobieta albo kocha, albo nienawidzi, trzeciej możliwości brak
7. **Ave, Maria, gratia plena** – Zdrowaś, Mario, łaski pełna
8. **Carpe diem** – Korzystaj z dnia (*Horacy, Pieśni I 11, 8*)
9. **Cave canem** – Strzeż się psa
10. **Cicer cum caule** – Groch z kapustą (*tytuł zbioru anegdot Juliana Tuwima*)
11. **Citius, altius, fortius** – Szybciej, wyżej, mocniej (*dewiza igrzysk olimpijskich od 1913r.*)
12. **Cogito, ergo sum** – Myślę, więc jestem (*formuła Kartezjusza*)
13. **Conditio sine qua non** – Warunek konieczny
14. **Consuetudo est altera natura** – Przyzwyczajenie jest drugą naturą
15. **De gustibus non est disputandum** – Nie należy dyskutować o upodobaniach (*sentencja średniowieczna*)
16. **De mortuis aut bene, aut nihil** – O zmarłych albo dobrze, albo nic [nie należy mówić]
17. **Divide et impera** – Dziel i rządź (*tj. wprowadzaj niezgodę wiedzy obywatelami, by móc łatwiej nimi rządzić, słowa przypisywane królowi Macedonii Filipowi*)
18. **Dum spiro, spero** – Dopóki oddycham [żyję], mam nadzieję
19. **Errare humanum est** – Błądzić jest rzeczą ludzką
20. **Ex libris** – Ze zbioru książek
21. **Expressis verbis** – dosł. wyciśniętymi słowami tj. wyraźnie, dobitnie
22. **Faber est suae quisque fortunae** – Każdy jest kowalem własnego losu
23. **Fiat lux!** – Niech się stanie światłość (*Księga Rodzaju 1, 3*)
24. **Finis coronat opus** – Koniec wieńczy dzieło (*Owidiusz, Heroidy*)
25. **Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus!** – Cieszymy się więc, póki jesteśmy młodzi (*początek osiemnastowiecznej pieśni studenckiej*)
26. **Gloria victis** – Chwała zwyciężonym
27. **Hannibal ante portas** – Hannibal u bram (*bliskie niebezpieczeństwo; u Liwiusza przytaczane jako okrzyk trwogi Rzymian po zwycięstwie Hannibala pod Kannami w 216r. przed. Chr.*)
28. **Hic et nunc** – Tu i teraz
29. **Homo homini lupus est** – Człowiek człowiekowi wilkiem (*Plaut, Ośla komedia II 4, 88*)
30. **In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti** – W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego
31. **Medice, cura te ipsum!** – Lekarzu, ulecz się sam (*Łukasz, 4, 23; przysłowie przywołane przez Jezusa*)
32. **Mens sana in corpore sano** – W zdrowym ciele zdrowy duch (*na podstawie Juwenalisa, Satyry 10, 346*)
33. **Mulierem ornat silentium** – Kobietę zdobi milczenie
34. **Nec Hercules contra plures** – I Herkules nie da rady wielu
35. **Non omnis moriar** – Nie wszystek umrę (*Horacy, III 30, 6*)
36. **Nosce te ipsum (Gnothi seauton)** – Poznaj samego siebie (*przekład greckiej sentencji wyrytej na świątyni Apollina w Delfach*)

37. **O tempora! O mores!** – O, czasy! O, obyczaje!
38. **Oculum pro oculo, dentem pro dente** – Oko za oko, ząb za ząb (*zasada starotestamentalna, prawo równej odpłaty za doznaną krzywdę*)
39. **Omnia mea mecum porto** – Wszystkie swoje rzeczy noszę ze sobą (*słowa przypisywane przez Cyncerona greckiemu mędrcom, którego całym majątkiem jest mądrość*)
40. **Omnis ars naturae imitatio est** – Wszelka sztuka jest naśladownictwem natury (*Seneka*)
41. **Ora et labora!** – Módl się i pracuj (*dewiza zakonu benedyktynów*)
42. **Otia post negotia** – Odpoczynek po pracy
43. **Pax huic domui et omnibus habitantibus in ea** – Pokój temu domowi i wszystkim jego mieszkańcom
44. **Pecunia non olet** – Pieniądze nie śmierdzą
45. **Per aspera ad astra** – Przez trudy do gwiazd (*parafraza wyrażenia Seneki*)
46. **Per omnia saecula saeculorum** – Przez wszystkie wieki wieków
47. **Per risum multum cognoscere potes stultum** – Poznasz głupiego po wielkim śmiechu jego (*przysłowie średniowieczne*)
48. **Potius sero quam numquam** – Lepiej późno niż wcale (*Liwiusz, IV 2,11*)
49. **Primus inter pares** – Pierwszy wśród równych (*określenie senatora wpisanego przez cenzorów na pierwszym miejscu na liście członków senatu; musiał mieć nieposzlakowaną opinię*)
50. **Pulvis et umbra sumus** – Jesteśmy prochem i cieniem (*Horacy, Pieśni IV 7,16*)
51. **Quae nocent, docent** – To co szkodzi, uczy (*z bajki Fedrusa o Psie i kucharzu*)
52. **Qualis mater, talis filia** – Jaka matka, taka córka
53. **Qualis vita, et mors ita** – Jakie życie, taka śmierć
54. **Qui scribit, bis legit** – Kto pisze, (to jakby) dwa razy czytał
55. **Quod licet Iovi, non licet bovi** – Co przystoi Jowiszowi, tego nie wolno wołowi (*parafraza wyrażenia Seneki*)
56. **Quot homines, tot sententiae** – Ilu ludzi, tyle zdań
57. **Repetitio est mater studiorum** – Powtarzanie jest matką nauki
58. **Roma locuta, causa finita** – Rzym przemówił, sprawa rozstrzygnięta (*o nieodwołalności decyzji papieża*)
59. **Sapere aude!** – Odważ się być mądrym!
60. **Sero venientibus ossa** – Późno przychodzącym kości
61. **Sic transit gloria mundi** – Tak przemija chwała świata (*fragment średniowiecznej pieśni kościelnej*)
62. **Si vis amari, ama** – Kochaj, jeśli chcesz być kochany
63. **Si vis pacem, para bellum** – Jeśli chcesz pokoju, szykuj się do wojny
64. **Sine labore non erit panis in ore** – Bez pracy nie będzie chleba w ustach
65. **Sit tibi terra levis** – Niech ci ziemia lekką będzie (*napis na nagrobkach; parafraza zdania z Eurypidesa*)
66. **Tempus fugit** – Czas ucieka (*parafraza Georgik Wergiliusza*)
67. **Varium et mutabile semper femina est** – Niestala i zmienna jest zawsze kobieta (*Wergiliusz, Eneida IV 569-570: Merkury ostrzega Eneasza przed zemstą Dydony*)
68. **Virtuti Militari** – Za męstwo wojskowe (*najwyższe polskie odznaczenie wojskowe*)
69. **Volens nolens** – Chcąc nie chcąc